

metan og lattergas i en såkaldt landsektor efter 2030. Landsektoren skal samlet opnå netto nuludledninger i 2035, hvilket betyder, at landbrugets udledninger skal opvejes af optaget i LULUCF-sektoren i 2035. Netto nulmålet for EU-landsektoren skal nås ved, at medlemsstaterne skal opfylde nationale forpligtelser i den nye landsektor, men niveauet for disse forpligtelser bliver først fastlagt i 2025.

Forslaget eliminerer eller kompenserer for store dele af udledningerne i 2045

De foreslåede ændringer indebærer, at mange sektorer vil være underlagt krav om netto nuludledninger. Vedtages EU-Kommissionens forslag, vil cirka 85 pct. af EU's udledninger i dag være reduceret til nul eller opvejet af nettooptag i LULUCF-sektoren omkring 2045. De resterende udledninger stammer fra en række kilder, herunder fossilt energiforbrug i landbruget og mindre industri, affaldsdeponering, spildevand, F-gasser og metan og lattergasudledninger fra olie- og gasproduktion og -distribution. De fleste af disse er dækket af ikke-kvotesektoren, hvor der ikke endnu er fremlagt mål, der går ud over 2030. EU-Kommissionen vil komme med forslag til regulering for andre områder, fx F-gasser, i løbet af 2022.

EU-reguleringen er sjældent statisk. Selv hvis EU-Kommissionens forslag vedtages, kan kvotesystemerne og landsektoren blive revideret frem mod 2045. Det er derfor usikkert, om udstedelsen af kvoter kommer til at følge det skitserede forløb, og konklusionerne skal derfor tages med forbehold.

Behov for tidlig indsats i transporten og landbruget

EU-Kommissionen foreslår højere nationale reduktionsforpligtelser i LULUCF-sektoren, som dækker udledninger og optag fra skov og arealanvendelse, og i ikke-kvotesektoren, der blandt andet omfatter transportsektoren og landbruget. Klimarådets analyse viser, at Danmark ikke længere automatisk kan gå ud fra, at disse forpligtelser efterleves, blot fordi Danmark opfylder 70-procentsmålet i 2030. Hvis 70-procentsmålet opfyldes med et stort fokus på optag af CO₂ i modsætning til reduktion af udledningerne i især transportsektoren og landbruget, så kan det blive vanskeligt at opfylde de foreslåede EU-forpligtelser. Hvis man i stedet fokuserer på at opnå både 70-procentsmålet og EU-forpligtelserne samtidig, så er det muligt, uden der er behov for, at Danmark skal overopfylde 70-procentsmålet. EU-forpligtelserne vil derfor kræve særsomt opmærksomhed i den danske klimapolitik, og opfyldelsen af dem kan med fordel tænkes sammen med strategien for at nå 70-procentsmålet.

En måde at opfylde de foreslåede EU-forpligtelser på er at reducere udledningerne så tidligt som muligt. Forpligtelserne dækker nemlig de samlede udledninger i en årrække frem mod 2030, og jo tidligere en kilde til udledning bliver reduceret, jo mere bidrager den til at opfylde forpligtelserne.

Reduktioner i landbruget og transport er centrale for at opfylde forpligtelserne. Det er især disse to sektorer, som fylder mest i udledningerne frem mod 2030, og uden en indsats for at reducere de udledninger yderligere, end hvad der er vedtaget i dag, bliver det svært at nå forpligtelserne.

Konklusionen ovenfor bygger på den seneste fremskrivning af udledninger. Historisk har det vist sig, at fremskrivningen af udledningerne i LULUCF-sektoren er meget usikker, og der er markante ændringer fra år til år. Nye ændringer fremover vil kunne flytte på resultaterne, men følsomhedsanalyser viser, at konklusionen om, at de foreslåede EU-forpligtelser kræver særsomt opmærksomhed, ikke ændres selv ved meget store ændringer i fremskrivningen af LULUCF-sektoren.

Forslagene reducerer risikoen for kulstoflækage

Klimarådet anbefaler, at der indføres en generel, høj drivhusgasafgift i Danmark. Ved en sådan afgift opstår der risiko for kulstoflækage, eftersom danske virksomheder kan få svært ved at konkurrere med virksomheder uden for Danmark, og dermed risikerer produktion og udledninger at flytte til udlandet.

Klimarådet forventer, at risikoen for kulstoflækage bliver mindre, hvis EU-Kommissionens forslag vedtages. Det skyldes blandt andet, at forslaget om kvotesystemet forventeligt vil føre til højere kvotepriser, og dermed behøver den danske CO₂-afgift inden for kvotesektoren ikke at være så høj, som ellers antaget. En lavere dansk CO₂-afgift giver mindre konkurrenceforvriddning for danske virksomheder, og dermed vil omfanget af kulstoflækage forventeligt mindskes. En række andre elementer af EU-Kommissionens forslag såsom CO₂-told og de nationale forpligtelser i ikke-kvotesektoren bidrager også til at reducere lækagerisikoen. Forslagene eliminerer dog ikke risikoen, og der kan derfor stadig være et behov for danske tiltag for at mindske lækagerisikoen.